

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, cami ve müstemilatları üzerinden yürütülen ticari faaliyetleri, Başkanlıkla bağlantılı kişilerce kurulan bir vakıfa devrettiği, bu yolla haksız kazanç sağladığı yönündeki iddialarla ilgili Anayasanın 98, iç tüzüğün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

İhsan ÖZKES

İstanbul Milletvekili

Mahmut Taner
D. M. M.

M. SERDAR SARDAN
Cenabkulu n
M. S. S.

Serhat Isikli
Bursa Mu.

İhsan DEMİROZ
Bursa Mu.

Ali Serindag
Serindag Mu.

Durdu ÖZBOCAT
K. Maraş Mu.

Emre Kıpmaç
İbrahim M.
S. H. H.

Dr. Mehmet Seker
Gazdaş

Sergin Terakle
İst. Mu. Mevlanacık 12 Mu
Bursa Mu.

R. İ. Z.
Rahis Topal
Amasya Mu.

Ali Özcan
İstanbul Mu.

..... Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

[illegible]

GEREKÇE

Diyanet İşleri Başkanlığı, 3 Mart 1924 tarihinde Mustafa Kemal Atatürk'ün emriyle 429 sayılı kanunla Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığına bağlı bir teşkilat olarak, İslam dininin inançları, ibadet ve ahlâk esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmekle görevlidir.

“Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun”, 633 sayı ile 22 Haziran 1965 tarihinde kabul edilerek yürürlüğe girmiş ve Başkanlığı'nın çalışma esasları belirlenmiştir. Başkanlığın görev ve çalışma yönergesi ise 10 Aralık 2002 yılında yayınlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, **“İslâm Dininin itikat, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işlerini yürütmek”** başta olmak üzere, toplumu dini konuları aydınlatmak, cami ve mescitleri kurmak ve yönetmek; dini konularda mütalaa ve eğitim vermek, araştırma yapmak ana görevleri arasındadır. Başkanlığın kamuoyu tarafından yakından takip edilen ve dikkat çeken önemli çalışmalarından bir diğeri ise Hac organizasyonlarıdır. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın, görev ve yetkilerinin çerçevesi gerek kanun gerekse yönergelerle çizilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın son dönemde tüm bu görev ve yetkilerin üzerine çıkarak cami, mescit ve bunların müstemilatını birer ticari faaliyet merkezine dönüştürdüğü açığa çıkmıştır. Bu yönde iddialar zaman zaman basında yer bulmuş, Meclis Başkanlığı'na verilen soru önergeleri ile gerçekliği sorgulanmıştır. Son olarak, Sayıştay Başkanlığı'nın hazırladığı **“Maliye Bakanlığı Genel Bütçe Hesabı 2011 Yılı Denetim Raporu”**nda konu dile getirilmiş ve resmi olarak kabul edilmiş durumdadır.

Sayıştay raporunda, Hazine'ye ait taşınmazlar üzerinde bulunan Diyanet İşleri Başkanlığı'na tahsisli camii, mescit ve ticari nitelikli müstemilatlarının kiralanma yetkisinin, **“herhangi bir mevzuata dayanmaksızın”** Başkanlığa devredildiği belirtilmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın ise mevzuat dışı tanınan bu haksız uygulamayla elde ettiği geliri bir vakfa devrettiği, yine Sayıştay Denetçileri tarafından tespit edilmiştir. Sayıştay Raporuna göre Maliye Bakanlığı ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında imzalanan 21 Aralık 2006 tarihli protokolle; cami, mescit ve bunların müstemilatlarında baz istasyonu kurulması ve ticari faaliyetlerde kullanılması amacıyla kiralanmasına ilişkin yetkiler Diyanet İşleri Başkanlığı'na devredilmiştir. Bahse konu protokol 1 Ocak 2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ancak, tahsisli taşınmazların kiralanma yetkisi Maliye Bakanlığınca kullanılacağı, diğer kiralama işlemlerinin ise görevli personelin ihtiyacı amacıyla büfe, kantin, çay ocağı gibi alanların işletilmesiyle sınırlı olduğu yasayla düzenlenmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı tüm yasal düzenlenmelerin, görev ve yetkilerinin üzerine çıkmış, kurulan “Dini ve Sösyal Hizmetler Vakfı” adı altında faaliyet gösteren vakıf yoluyla yürütmekte ve elde edilen gelirin:

- %30'u Hazineye
- %10'u kiralanın taşınmazın bağılı bulunduğı müftülüğe
- %25'i Dini ve Sosyal Hizmetler Vakfı'na
- %35'i ise ilgili cami derneğine veya vakfına aktarıldığı tespit edilmiştir.

Maliye Bakanlığı herhangi bir dayanaktan yoksun olarak Diyanet İşleri Bakanlığı ile imzaladığı protokolle, Hazine gelirlerinden elde edilen gelirin yzde 70'inin dağıtılma inisiyatifi Bakanlığa bırakılmış durumdadır. Diyanet İşleri Bakanlığı ise hem cami, mescit ve mştemilatları hiğbir mevzuata dayanmadan kiralamakta hem de bu yolla elde ettiği kamuya ait geliri "Dini ve Sosyal Hizmetler Vakfı" adında bir vakfa aktarmaktadır.

Yukarıda sunulan ve araştırma sırasında belirlenecek nedenler ile Anayasanın 98. ve TBMM iç Tzğnn 104. ve 105. Maddeleri uyarınca "Diyanet İşleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı arasında imzalanan protokole bağlı olarak, cami, mescit ve mştemilatının usulsz kiraya verilmesi ve bu kira gelirinin bir vakfa aktarılmasının" araştırılarak alınacak tedbirlerin belirlenmesi iğin Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.